

SENÁT

PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

14. funkční období

137

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb.,
o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Lhůta pro projednání Senátem
uplyne 27. srpna 2023

(Navazuje na sněmovní tisk č. 458
z 9. volebního období PS PČR)

2023

ZÁKON

ze dne 2023,

kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 224/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 188/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 264/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 218/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 178/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 135/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 220/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 314/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 463/2012 Sb., zákona č. 267/2013 Sb., zákona č. 274/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 183/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 212/2016 Sb., zákona č. 213/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 150/2017 Sb., zákona č. 203/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 191/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 244/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 469/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 323/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 221/2022 Sb., zákona č. 455/2022 Sb. a zákona č. 71/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 31 odstavec 1 zní:

„(1) Pojištěnec má nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo § 29 odst. 3 písm. a) a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky.“.

2. V § 31 odst. 1 se slova „stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo § 29 odst. 3 písm. a)“ nahrazují slovy „40 let“ a na konci odstavce se doplňuje věta „Do doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle předchozí věty se náhradní doby pojištění započítávají v rozsahu podle § 29 odst. 5.“.
3. V § 34a odst. 2 větě druhé se slova „tolik procent, o kolik se zvyšuje procentní výměra vypláceného starobního důchodu podle § 67 odst. 8 nebo odst. 9“ nahrazují slovy „počet procent stanovený podle § 67 odst. 6 věty první nebo podle § 67 odst. 7“.
4. V § 34a odst. 2 se věta třetí zrušuje.
5. V § 36 odstavec 1 zní:

„(1) Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, se stanoví podle § 34 odst. 1 s tím, že tato výše se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o 1,5 % výpočtového základu; výše procentní výměry po tomto snížení však nesmí být nižší, než je částka uvedená v § 33 odst. 2 větě třetí.“.
6. V § 67 odst. 2 se slova „ , ve kterém dochází k zvýšení (dále jen „pravidelný termín“)“ zrušují.
7. V § 67 odstavec 3 zní:

„(3) Období pro zjišťování růstu cen se stanoví tak, že prvním měsícem tohoto období je červenec kalendářního roku, který o 2 roky předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují podle odstavce 2, a posledním měsícem tohoto období je červen kalendářního roku, který o 1 rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují podle odstavce 2.“.
8. V § 67 se odstavce 4 a 5 zrušují.

Dosavadní odstavce 6 až 16 se označují jako odstavce 4 až 14.
9. V § 67 odst. 4 větě poslední se slova „z originálních bazických úhrnných indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) za domácnosti celkem a“ a slova „ , přičemž se použije ten růst cen, který je vyšší“ zrušují.
10. V § 67 odst. 6 větě první se slova „při zvýšení důchodů v pravidelném termínu“ zrušují, číslo „6“ se nahrazuje číslem „4“ a slovo „poloviny“ se nahrazuje slovem „třetiny“.

11. V § 67 odst. 6 se za větu první vkládá věta „Byly-li procentní výměry vyplácených důchodů zvýšeny v předchozím kalendářním roce podle § 67a, sníží se počet procent stanovený podle věty první o tolik procent, o kolik byly zvýšeny procentní výměry v předchozím kalendářním roce podle § 67a.“.
12. V § 67 odst. 6 větě poslední se číslo „7“ nahrazuje číslem „5“ a na konci věty se doplňují slova „a druhé“.
13. V § 67 odst. 7 se ve větě první číslo „8“ nahrazuje číslem „6“ a ve větě poslední se slova „v pravidelném termínu“ zrušují a slova „i v mimořádném termínu“ se nahrazují slovy „podle § 67a“.

14. V § 67 se odstavec 8 zrušuje.

Dosavadní odstavce 9 až 14 se označují jako odstavce 8 až 13.

15. V § 67 odst. 9 se slova „podle odstavce 4“ zrušují.

16. V § 67 odst. 10 větě druhé se číslo „14“ nahrazuje číslem „11“.

17. V § 67 odstavec 12 zní:

„(12) Procentní výměry starobních důchodů, na které vznikl nárok podle § 31, se nezvyšují, pokud poživatel tohoto důchodu nedosáhl důchodového věku v období před kalendářním měsícem, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují.“.

18. V § 67 se za odstavec 12 vkládá nový odstavec 13, který zní:

„(13) Pokud úhrn zvýšení základní výměry důchodu a zvýšení procentní výměry důchodu u všech důchodů vyplácených témuž poživateli je nižší než výše dočasného přídavku podle § 67aa, který byl vyplacen se splátkou důchodu splatnou v kalendářním měsíci, který předchází kalendářnímu měsíci, do něhož spadá den, od něhož se vyplácené důchody zvyšují podle odstavce 2, zvyšují se vyplácené důchody od splátky důchodu splatné v lednu kalendářního roku, ve kterém dochází ke zvýšení.“.

Dosavadní odstavec 13 se označuje jako odstavec 14.

19. V § 67 odstavec 14 zní:

„(14) Zvýšení důchodů stanoví prováděcí právní předpis do 30. září kalendářního roku, který o jeden rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá termín zvýšení důchodů.“.

20. § 67a zní:

„§ 67a

(1) Dosáhl-li růst cen v období stanoveném podle odstavce 2 aspoň 5 %, zvýší se procentní výměry vyplácených důchodů. Růst cen se zjišťuje podle § 67 odst. 4.

(2) Období pro zjišťování růstu cen se stanoví tak, že první měsíc tohoto období se stanoví podle § 67 odst. 3 a posledním měsícem tohoto období je kalendářní měsíc, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %, nejpozději však poslední měsíc stanovený podle § 67 odst. 3.

(3) Procentní výměry vyplácených důchodů se zvyšují od splátky důchodu splatné v červenci kalendářního roku, pokud růst cen dosáhl v období stanoveném podle odstavce 2 aspoň 5 % nejpozději v únoru; je-li kalendářním měsícem, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %, březen až červen, zvyšují se procentní výměry vyplácených důchodů od splátky důchodu splatné v pátém kalendářním měsíci následujícím po tomto kalendářním měsíci.

(4) Procentní výměry vyplácených důchodů se zvýší o tolik procent zaokrouhlených s přesností na jedno desetinné místo nahoru, aby u průměrného starobního důchodu toto zvýšení odpovídalo 30 % růstu cen. Průměrný starobní důchod se stanoví podle § 67 odst. 9.

(5) Zvýšení procentní výměry důchodu se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(6) Zvýšení procentních výměr důchodů náleží i k důchodům přiznávaným v tom kalendářním roce, do něhož spadá kalendářní měsíc podle odstavce 3.

(7) Procentní výměry starobních důchodů, na které vznikl nárok podle § 31, se podle odstavců 1 až 6 nezvyšují, pokud poživatel tohoto důchodu nedosáhl důchodového věku v období před 1. lednem kalendářního roku, v němž se vyplácené důchody zvyšují podle odstavců 1 až 6.

(8) Zvýšení důchodů stanoví prováděcí právní předpis do 30 dnů od posledního dne kalendářního měsíce, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.“

21. Za § 67a se vkládají nové § 67aa a 67ab, které znějí:

„§ 67aa

(1) Byly-li v kalendářním roce zvýšeny procentní výměry vyplácených důchodů podle § 67a, náleží v tomto kalendářním roce k důchodu dočasný přírůstek, a to nejdříve od kalendářního měsíce, v němž se zvyšují vyplácené důchody podle § 67a odst. 3.

(2) Dočasný přírůstek se stanoví jednotnou částkou, která odpovídá zvýšení průměrného starobního důchodu podle § 67a odst. 4. Výše dočasného přírůstku se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(3) Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, náleží dočasný přírůstek k tomu důchodu, který se vyplácí v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první).

(4) Dočasný přírůstek náleží i k důchodům přiznávaným v tom kalendářním roce, do něhož spadá kalendářní měsíc uvedený v § 67a odst. 3. Dočasný přírůstek náleží i ke starobním

důchodům, na které vznikl nárok podle § 31, a to i v případě, že se procentní výměra starobního důchodu podle § 67a odst. 7 nezvyšuje.

(5) Dočasný přídavek se vyplácí bez žádosti spolu s důchodem, a to stejným způsobem, jakým se vyplácí důchod. Dočasný přídavek se vyplácí poprvé se splátkou důchodu splatnou v kalendářním měsíci, v němž se zvyšují vyplácené důchody podle § 67a odst. 3 nebo 6, a naposledy se splátkou důchodu splatnou v prosinci kalendářního roku, v němž dočasný přídavek náleží.

(6) Na dočasný přídavek se pro účely § 55, § 56 odst. 1, § 58 až 61, § 62 a 63 a pro účely jiných právních předpisů hledí, jako by byl součástí základní výměry důchodu.

(7) Výši dočasného přídatku stanoví prováděcí právní předpis do 30 dnů od posledního dne kalendářního měsíce, v němž růst cen podle § 67a odst. 1 a 2 dosáhl aspoň 5 %.

§ 67ab

(1) Procentní výměra vypláceného důchodu se zvyšuje o

- a) 1 000 Kč měsíčně od splátky důchodu splatné v kalendářním měsíci, v němž poživatel důchodu dosáhl věku 85 let,
- b) 2 000 Kč měsíčně ode dne, v němž poživatel důchodu dosáhl věku 100 let.

(2) Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se podle odstavce 1 procentní výměra starobního důchodu. Dosáhl-li poživatel důchodu věku 85 let v kalendářním měsíci, v němž se zvyšují důchody podle § 67 nebo 67a, náleží zvýšení podle odstavce 1 písm. a) k procentní výměře zvýšené podle § 67 nebo 67a.“.

22. V § 67e odst. 3 větě třetí a v § 67f odst. 4 se slova „v mimořádném termínu“ nahrazují slovy „podle § 67a“.

23. V § 107 odst. 1 písm. e) se číslo „16“ nahrazuje číslem „14“.

24. V § 108 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) zvýšení důchodů podle § 67a odst. 8 a výši dočasného přídatku podle § 67aa odst. 7.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. O nárocích na důchody, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před tímto dnem, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

2. Byl-li starobní důchod přiznán podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a tento důchod se přepočítává podle § 36 odst. 2

zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, za dobu výdělečné činnosti vykonávané před dosažením důchodového věku, stanoví se výše procentní výměry starobního důchodu při tomto přepočtu podle zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Procentní výměry důchodů, které byly přiznány ode dne, který spadá do období ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do 31. prosince 2023, se v roce 2023 zvyšují podle § 67 odst. 15 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Věta první se nepoužije, jde-li o starobní důchody přiznané podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Při zvýšení vyplácených důchodů od 1. ledna 2024 se období pro zjišťování růstu indexu spotřebitelských cen stanoví tak, že prvním měsícem tohoto období je kalendářní měsíc následující po posledním kalendářním měsíci období pro zjišťování růstu indexu spotřebitelských cen použitého při předchozím zvýšení procentní výměry důchodů a posledním měsícem tohoto období je červen 2023. Došlo-li podle § 67 odst. 5 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ke splnění podmínky pro zvýšení důchodů v mimořádném termínu v červenci nebo v srpnu 2023, je při zvýšení vyplácených důchodů podle § 67 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, v termínu od 1. ledna 2024 posledním měsícem období pro zjišťování růstu cen srpen 2023 a v termínu od 1. ledna 2025 je prvním měsícem tohoto období září 2023 a při zvýšení vyplácených důchodů podle § 67a zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, v roce 2024 je prvním měsícem tohoto období září 2023.

5. Ustanovení § 67 odst. 12 a § 67a odst. 7 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nevztahuje na důchody přiznané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Pokud tento zákon nabude účinnosti po 30. září 2023, stanoví se zvýšení vyplácených důchodů od 1. ledna 2024 podle § 67 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení, s výjimkou čl. I bodu 2, který nabývá účinnosti prvním dnem třináctého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.